

Aan de gemeenteraad

Datum : 29 oktober 2024
Zaaknummer : 4276759
Contactpersoon : Laura Schutter
Telefoonnummer : 06 31 11 48 43

Onderwerp: Evaluatierapport Ondernemersfonds

Geachte voorzitter en leden,

Graag informeren wij u over de evaluatie Stichting Ondernemersfonds Arnhem 2024.

Inleiding

Stichting Ondernemersfonds Arnhem (hierna Ondernemersfonds) is in 2010 voor en door ondernemers opgericht ter stimulering van de stedelijke economie met middelen van ondernemers en vastgoedeigenaren. In 2010 is er tussen de gemeente Arnhem en het Ondernemersfonds een overeenkomst getekend, die in 2015 op basis van de (eerste) evaluatie uit 2014 is aangepast en herbevestigd. De raad heeft op 14 december 2015 besloten het Ondernemersfonds voort te zetten als een structureel instrument en daarvoor een nieuw kader vastgesteld.

Zoals afgesproken met de raad wordt het Ondernemersfonds driejaarlijks geëvalueerd door een onafhankelijk bureau. In de coronaperiode hebben er relatief weinig activiteiten plaatsgevonden. Daarom is de evaluatie uitgesteld naar 2024. Graag delen wij het evaluatierapport en de conclusies, aanbevelingen en adviezen die door het Arnhemse bureau Companen zijn opgesteld.

Hoe werkt het Ondernemersfonds nu?

Alle niet-woningen in de gemeente Arnhem leveren een bijdrage aan het Ondernemersfonds. Het Ondernemersfonds heeft een (vastgesteld) budget van € 890.000 per jaar, dat wordt opgebouwd via een opslag op de reguliere OZB niet-woningen van gemiddeld 3,2%.

Naar aanleiding van de evaluatie in 2014 heeft de gemeenteraad het bestuur van het Ondernemersfonds de mogelijkheid gegeven om jaarlijks met een onderbouwd verzoek te vragen om de opslag te verhogen tot maximaal 5%.

In 2015 heeft de raad besloten het budget voor de resterende raadsperiode tot en met 2018 vast te stellen op € 890.000 (wat op dit moment een percentage van 2,8% is).

De inkomsten uit het Ondernemersfonds worden verdeeld over Platform Binnenstad Arnhem (PBA) en de Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB). Die bedragen zijn respectievelijk € 400.000 en € 110.000. Daarnaast heeft het Ondernemersfonds met Citymarketing Arnhem (CMA) afgesproken dat zij een bedrag van € 100.000 reserveren specifiek voor aanvragen vanuit Citymarketing Arnhem.

Datum: 29 oktober 2024
Zaaknummer: 4276759
Pagina: 2

Dat betekent dat er € 280.000 over blijft voor de financiering van losse projecten die aangevraagd worden en (een klein gedeelte) voor organisatiekosten.

De evaluatie

De evaluatie is uitgevoerd door adviesbureau Companen, door een combinatie van onderzoek van bestaande bronnen en diepte-interviews met bestuursleden van het Ondernemersfonds, Arnhemse ondernemers en ondernemerscollectieven. Op basis van beschikbare data bij het Ondernemersfonds en bij de gemeente Arnhem is in beeld gebracht welke middelen beschikbaar waren voor het Ondernemersfonds, waaraan deze middelen zijn besteed en hoe de spreiding was van gefinancierde projecten over de stad. Op basis van deskresearch en informatie van Coelo (*Centrum voor onderzoek van de Economie van de Lagere overheden*), is een vergelijking gemaakt tussen de financiële positie van het Ondernemersfonds in Arnhem en in andere steden waar een Ondernemersfonds is dat op vergelijkbare wijze wordt gefinancierd via een opslag op de OZB. De te interviewen ondernemers zijn geselecteerd op basis van spreiding naar bedrijfsgrootte, spreiding over de stad en branche. Daarbij is ervoor gezorgd dat zowel is gesproken met ondernemers en collectieven mét ervaring met een aanvraag bij het Ondernemersfonds als met ondernemers zonder deze ervaring. Eveneens is ervoor gezorgd dat is gesproken met ondernemers met een niet-Nederlandse achtergrond. In totaal zijn veertig interviews afgenomen.

Conclusies en aanbevelingen

De aanbevelingen van Companen richten zich op de volgende onderwerpen:

- Budget en toekenning
De conclusie is dat Arnhem in vergelijking met andere steden weinig budget beschikbaar heeft voor het Ondernemersfonds. Daar komt bij dat het daadwerkelijke budget al enkele jaren vaststaat op een specifiek bedrag en dus niet meegroeit met de waardeontwikkeling van het vastgoed.
- Bekendheid en zichtbaarheid
Ten opzichte van de vorige evaluatie uit 2019 zijn er enkele stappen gezet in het bevorderen van de zichtbaarheid en bekendheid. Echter, dit blijkt ook uit deze evaluatie nog steeds een aandachtspunt. De bekendheid is nog steeds selectief.
- Aanvraagprocedures
Voor de doelgroep die niet op structurele wijze een aanvraag indient is de aanvraagprocedure ingewikkeld en onoverzichtelijk. Er blijkt behoefte aan een 'meer vrije vorm' te zijn.
- Toegevoegde waarde van het fonds
Het merendeel van de ondernemers met wie is gesproken waardeert het Ondernemersfonds en geeft aan dat door het Ondernemersfonds een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het mogelijk maken van initiatieven in de stad.

De uitwerking van deze conclusies, aanbevelingen en adviezen is terug te lezen in het evaluatierapport dat is bijgevoegd.

Het bestuur van het Ondernemersfonds is tevreden over de uitkomsten van deze evaluatie, maar wij zien ook nog veel kansen voor verbetering. Verbetering van het fonds in de naamsbekendheid, in de

Datum: 29 oktober 2024
Zaaknummer: 4276759
Pagina: 3

zichtbaarheid en in de spreiding van de aanvragen over de gehele stad. Wij hebben hierover een goed gesprek gevoerd met een afvaardiging van het bestuur en afspraken gemaakt voor het vervolg.

Vervolproces

De aanbevelingen die voorgesteld worden door Companen zijn ambitieus en vragen om een professionaliseringsslag van het Ondernemersfonds. Wij vinden het van belang dat deze aanbevelingen opvolging krijgen en deze ook duurzaam geborgd worden, ten behoeve van het bevorderen van het ondernemersklimaat in de stad.

Het Ondernemersfonds is sinds 2015 niet geïndexeerd, het percentage opslag OZB niet-woningen is afgenomen. Dit is een knelpunt voor de doorontwikkeling van het Ondernemersfonds. Bij een verhoging van de middelen voor het Ondernemersfonds hoort een goede communicatie naar ondernemers over de toegevoegde waarde ervan, niet alleen via de website maar ook in een actievere vorm van communicatie waarbij een groot bereik gerealiseerd wordt.

Wij zijn samen met het Ondernemersfonds en de belangrijkste betrokkenen PBA, StAB en CMA in gesprek over de aanbevelingen en wat er nodig is om een professionaliseringsslag te maken. Deze partijen zijn van essentieel belang in de samenwerking met het Ondernemersfonds.

De volgende stap is te komen tot een plan van aanpak hoe we het organiserend vermogen in de stad verder kunnen versterken in relatie tot het Ondernemersfonds. Daarin bekijken we welke instrumenten we kunnen inzetten, welke vorm het best voor het Ondernemersfonds past en welke middelen nodig zijn. In de voorgestelde professionaliseringsslag zijn we onder meer in gesprek met andere gemeentes waarin een Ondernemersfonds van grote waarde is voor het organiserend vermogen van de stad.

Wij zullen u spoedig op de hoogte houden van het plan van aanpak dat wordt opgesteld hoe deze aanbevelingen geïmplementeerd zullen worden.

Communicatie

Het evaluatierapport wordt door het bestuur van het Ondernemersfonds gedeeld met haar stakeholders zodat ze in gesprek kunnen over de aanbevelingen en wat daarvoor nodig is.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage

- Eindrapport Evaluatie Ondernemersfonds